

נספח א הפרגמנטים של היראקליטוס

מחור: היראקליטוס ופארמנידיוס – עדויות ופראגמנטים, תרגום מיוונית ורוסוף
מבואות והערות שמאל שקולניקוב (מוסד ביאליקי: ירושלים, תשמ"ח) עמ' 61-135.
באדיבות מוסד ביאליקי ושמואל שקולניקוב.

1. ולבני לוגוס זה אשר זה הוא
לעולם נשאים בני-אדם חסרי-בינה,
גם לפני ששמעוהו וגם מששמעוהו לראשונה;
כי למרות שמתהווים כל-הדברים לפי לוגוס זה,
דומים הם בחסרי-נשיון, אף שמתנסים
גם בדרורים גם במעשים
כאלה שאני מרצה
ומבחינן כל-דבר לפי טבעו
נמצאור אין הוא.
ואלו משאר בני-אדם
נעלים כל-מה שעושים משהתעוררו;
כפי עשוכחים כל-מה שבשונתם.

2. ולפיכך יש לעקוב אחר 'הבלבלי'
ואף כי הלוגוס בללי, תיים תרבים כמו לקם תגנה פניטית.

3. [השמט] רחבה פרגלו של אדם.

4. השונים מאשרים פשוטאים פולים לאכילה.

סימנים: <> השלמת המהיר את הטקסט
| | השמטת המהיר מן הטקסט
[] תוספת המהיר או המורגם להכרת הקשר.

13. לשמח פרוש.
תזויות נהנים מרוש יותר מאשר מפנים טהורים.

14. שטחי-קלח, מרים, פוקים, טרופות-יוניוסוס, פאי-בסוד;
פי המסחרון המלכים אצל פני-אדם נעזרים שלא בעשיות.

15. אלמלא ליוניוסוס ערכו את המבולחה ושרו את השיר למבולשים,
היה זה מעשה חסר-כל-בושה.

אל קיני-תך הם חדים ודיוניוסוס אשר לכבודו משתעשים וחוגגים את
הקליות.

16. מפני מה שאינו שוקע לעולם, פיצר יסתור אדם?

17. לא יבינו דברים פאזה ודברים,
כל הפוגשים בהם;
אף משולמדי לא ידעו,
אלא ידמו לעצמם.

18. אם לא יחל לבקתי-מחול לא ימצאנו,
בקתי-חזק הוא חסר-אישות.

19. לשמע אינם בקיאים, אף לא לך-פר.

20. משונגודו רוצים לקיות
ולקבל את עולמם.
וילדים משאירים אחריהם
קדי שונגודו גורלות.

21. מות הוא כל שאנו רואים בקמילי, וכל שבשונה - תנומת.

5. אך להטור גדם לשוא
מבקשים המטפאים,
כמי שזרן בפל
ובבא, ורץ עצמו.

למשתגע, תשב לי ונלכו אדם בקו.
ונם לפסילים העלי ופלג
כמי ששעות עם ית-פועים,
בלו ידעות אלים אף לא הרואים מימהם.

6. [השמח]
קדש מדי יום.

7. לו כל-הטברים היו לעשו, הבחין בהם האון.

8. וימן המלפודים הטבאים הבהה ביותר.
המגוד מולקדי

9. תמורים יבחרו פוגדות על-פני זכב.

10. אחרים:
שלמים ולא-שלמים,
מולקדי מולקדי,
בתאם בלי תאם;
מפל-הי-קרים אחר
ומאחר פל-הי-קרים.

11. כל הרומש מנהג פמפיה.

12. על הנכנסים לאותם תפירות ותרמים מים אחרים ושוב אחרים.

לא אף ולא אדם עשהו;
אלא הנה תמיד והנה ונהיה אש תמיד תמיד,
מתלשלת במדה ובה במדה.

31
מפני האש: ראשית גם, והיום מתציתו אדמה ומתציתו סופת-אש.
'שוב האדמה' נוצלת כלם וזה נמדי באותו יחס כפי שהיה לפני
היותו לאדמה.

32
אזר, לבדו תחכם, רוצה ואינו רוצה להקרא בשמו של זוס.

33
זלך הוא גם לצית לצעת האזר.

34
תפני-בינה:
מששמעו נרמו לתרשים;
עליהם מעיזה האמה;
נובחים ועוררים.

35
היכים אנשים אלה-הי-חכמה להיות חלקי דברים רפים מאד.

36
הפנים מות הם לנפש והאדמה לנים;
וכן הפנים 'סמה' אדמה, וכן האדמה שוב מים,
אשר מהם תפסל הנפש אל האיתר כלי -
לנפשות מות הוא להיות למים.

ולפנים - מות להיות לאדמה,
וכאדמה מים מתחיים,
וכפנים - נפש.

37
הזורים והחיים הריש, עופות בעפר או אפר.

38
[חאלס] ראשון תלך את הפוכבים.

22
זכב -
מתפשיו תפרי עפר תרבה
והמצאודו מעט.

23
את שם הצדק לא ידעו
אלמלא היו אלה.

24
את חללי-אדם מכבדים אלים גם בני-אדם.

25
הזלי-הזול זוכים בשכר גדול.

26
אדם בכל מליל לילק לעצמו אור
בהפכות ראיתו;
הי - הוא נוצע פמות בשנותו,
ער - נוצע בשולו.

27
לכני-אדם עפוי במוחם
מה שאינו מצפוי לו אף אין מדימים.

28
אמונות הטובות ביותר ידע, ישמר;
דימי פבריע בוגי-שלימים וערי-שוא.

29
יחזרו הטובים באחר פלג כל;
שמע תמידו למלך בני-תמותה;
אך טובים שבעינם, פמותם פבתמות.

30
סרי-עולם זה
אזר לכל.

49. אחר לִי רִכְבָּה, אם טוב הוא.

49a. אל אותם נהרות אנו נכנסים ואיננו נכנסים.

50. משוקשבתם לא אלִי, כי אם לזוגס.
תכם הוא להטפים שפלי-הדברים הם אחר.

51. אין הם יודעים פיצר פהתפורו מתלכדי עם עצמו.
התאמה הופכת את עצמה פשל השלות והכל.

52. זמן הוא ילך משחק.
משחק בפסיפסיו.
של ילך הטלכזה.

53. קרב
לכל הוא אב, לכל הוא מלך.
ואת אלה יצו פאלים את אלה - פבני-אדם:
את אלה יעשה עברים, את אלה - פני-חורין.

54. התואמה הנסתרת תוקה מן העליות.

55. כל-שפתים ראיה שמיעה התנסות, את אלה אני מעדיף.

56. מקמים, הוא אומר בני-אדם פידיעת הדברים העליות,
בערך פהתפורס, אשר הנה תכם מן היונים פלם.
פי גם את שהוא רמו וקדים שרנגו פנים, באמנם:
מה שראינו ונתפסנו - זאת נשאיר,
מה שלא ראינו ולא תפסנו - זאת נשא.

39. פראני חי פיאס פן טוטמס, אשר ערפו זדול משל אחרים.

40. למדות אינה מורה פינה;
שאלמלי-כן היתה מורה את הסיווס ואת פרימגוס,
וגם את קטנופס ואת הקטיוס.

41. זכר אחר תכם:
לקיות פלי פדעת פה מנהגים כל-הדברים פל-הדברים.

42. את דומרות, אמר,
ראוי לנרש מן התדויות ולתלקותו,
וארכלוכוס פמוהו.

43. את גביה תלכ יש לבבות יותר מן השרפה.

44. תכ תעם להלכם על הקי
כמו על חומותו.

45. ובלות תנפש לא תמצא בלכותו,
לו גם פצבר כל זרה,
לוגוס פה עמק יש לה.

46. על תאווות היה אומר כי היא הטחלה הקדושה, וכי היא כותבת.

47. פל נפיש פלא-תרי-על-אדות הדברים העליות פיותו.

48. תקלות שמח תויים, אך פללה מות.

⁶⁶ פִּי כֵל הַדְּבָרִים תִּבּוֹא הָאֵשׁ לִשְׁפֹט וְלִתְכַבֵּי־עַ.

⁶⁷ הָאֵל הוּא יוֹם לֵלֵזָה, חֲרֹף סָרַךְ, עָרֵב שְׁלוֹם, שׁוֹבֵעַ רָעֵב
וּמְשֻׁתָּה בְּאֵשׁ <
אֲשֶׁר, לְכַשְׁתִּיחַתְעָרֵב בְּבִשְׁמִים,
תִּקְרָא עַל-פִּי רִיחֹו שֶׁל כֵּל אֲתֹר.

^{67a} כִּפּוֹי שְׁהִיעֵבְרִישׁ הַעוֹמֵד בְּמָרְכֵי קִירוֹ חֵשׁ מִדְּ בְּשׁוֹבֵבֵי קוֹרֵעַ אֵיזָה
מְחֻטָּיו וְלָכֵן הוּא רַךְ לֶשֶׁם בְּמַהֲיִוּוֹת בְּאֵפוֹ בְּאֵב עַל שְׁלֵמוֹת חֲחוּטֵי, בְּךָ
נִבְשׁ הָאֵזֵם בְּהַפְנֵעַ אֵיזָה תִּלַּק שֶׁל הַטֹּף מִמְהֻרָת לֶשֶׁם בְּאֵפוֹ אֵיזָה וְכֹלָה
לִסְבֹּל אֵת פְּגִיעַת הַטֹּף, אֵלָיו הוּא קְשׁוּרָה בְּיָחַס מִסֵּטֵם וּבְהֻזָּקָה.

⁷⁰ [הרעות האנשויות]
שְׁעִשְׁוֵעֵי וְזָרִים.

⁷¹ הַשׁוֹכֵחַ אֵנָה מוֹבִילָה הַדְּרֹךְ.

⁷² מְלוֹגוֹס זֶה אֲשֶׁר עֲמוֹ עוֹשִׂים הֵם בְּרִצְיוֹת
מִמֶּנּוּ וְהַדְּרֹךְ,
וְהַדְּרֹכִים אֲשֶׁר פּוֹגְשִׁים מִדֵּי יוֹם
יִרְאוּ לָעֵם זָרִים.

⁷³ אֵין לְעִשׂוֹת וְלִזְהַר בְּיִשְׁוִים.

⁷⁴ [אין לנהוג]
בְּהַלְכֵי הַהוֹרִים.

⁷⁵ הַיִּשְׁוִים פּוֹעֵלִים וְשׁוֹפְרִים-לְעִשְׂתָּה בְּמַהֲרָתֶשׁ בְּעוֹלָם.

⁵⁷ מוֹנֵם שֶׁל הַיָּב הוּא הַסְּמִיחוֹס;
הוּא מְחַק אֲעֲלֵם לְיוֹרֵעַ הַרְפָּה -
הוּא אֲשֶׁר לֹא הִפְרִי יוֹם וְלֵיל;
כִּי הֵם אֲתֹר.

⁵⁸ הַרְפָּאִים, אוֹמֵר הִירַקְלִיטוֹס, חוֹתְכִים וְכוּיִם וּמַעֲנִים אֵת הַחוֹלִים כִּבֵּל
מִיַּי רַעוּת, מְתוֹלֹנְנִים עַל שְׁאֵינֵם מְקַבְּלִים שְׂכָר רְאוּיֵי מֵאֵת הַחוֹלִים עַל
שְׁפוּעֵי־לֵים זֹאת, אֵת הַטּוֹבוֹת וְאֵת הַמַּחְלוֹת.

⁵⁹ דְּרֹךְ הַפּוֹתְבִיבִים, הוּא אוֹמֵר, יִשְׂרָה נַעֲמָה
אֲתֹת הִיא, הוּא אוֹמֵר, וְהִינֵי-יָךְ.

⁶⁰ הַדְּרֹךְ מַעֲלָה מְשֹׁת אֲתֹת וְהִינֵי-יָךְ.

⁶¹ יָם;
מִים טוֹרָרִים בְּיוֹתֵר וּמְתַעֲבִים בְּיוֹתֵר;
לְזָגִים - רְאוּיִים לְשִׁתְּתָה וּמְחִיִּים,
אֶךְ לְכַנֵּי-אֲזֵם בְּלֹתֵי-רְאוּיִים-לְשִׁתְּתָה וּפְשִׁיחֵי־תִים.

⁶² בְּנֵי-אֲלֵמֹת בְּנֵי-תְמוֹתָה, בְּנֵי-תְמוֹתָה בְּנֵי-אֲלֵמֹת,
הֵיִים אֵת מוֹתֵם שֶׁל אֵלֵהּ,
אֵת תְּוִיבֵתֵם שֶׁל אֵלֵהּ - מְתוּים.

⁶³ לְפָנָיו שֵׁם הֵם קָמִים
וְעַרְיִם נַעֲשִׂים לְשׁוֹמְרֵי הַיָּים וְהַמְּתוּים.

⁶⁴ אֵת כֵּל-הַיָּבָרִים מְכֹון הַבְּרָךְ.

⁶⁵ מְחֻסֵר תְּשִׁבֵעַ.

- .88
הַיְנוּ-יָדָךְ הֵם
הַיְנוּ וְהַפִּי
וְהַיְנוּ וְהַיְנוּ
וְהַיְנוּ וְהַיְנוּ
שְׁתֵּי אֵלֹהִים הַיְנוּ וְהַיְנוּ
וְהַיְנוּ שׁוֹב הַיְנוּ לְאֵלֹהֵי.
- .89
לְעָרִים הַעוֹלָם אַחַד וּמְשֻׁקָּה
אֶךְ הַיְנוּ שֵׁנִים פּוֹנִים כֹּל אַחַד לְעוֹלָמוֹ הַפְּתוּחָה.
- .90
לְאֵשׁ כֹּל-יְהוּדִים תְּמוֹנָה
וְאֵשׁ - לְכָל-יְהוּדִים
כִּמוֹ לְקוֹב - סְחוּרוֹת
וְלְסְחוּרוֹת - זָקֵב.
- .91
לְאוֹתוֹ נִקְרָא אֵין וְנִסְתִּים פְּעֻמִּים.
[חֻוּוּיָה בַת-חַמּוּתָה] מִתְפַּחֶרֶת וְשׁוֹב נְאֻמֹּת
וְנִשְׁתִּים וּמִתְפַּחֶרֶת.
- .92
סִיפִי לְהַיְנוּ פְּרִיָה הַפְּתוּחָה שׁ כִּבְשָׁת מַלִּים לְלֹא-צְחוּק וְלֹא-קְשׁוּט וְלֹא-יָצְרִי.
כִּשְׁלֵ הַיְנוּ.
- .93
הָאוֹרֹן אֲשֶׁר לוֹ מוֹשֵׁב הָאוֹרֹקוֹלֹס כְּדִלְפוֹי אֵינוֹ אוֹמֵר וְאֵינוֹ פְּסוּחֵה.
אֲלֵא רִחְמוּ.
- .94
הַשְּׁמֵשׁ לֹא יִעָבֵר אֶת מִדּוֹתָיו.
וְלֹא - הָאוֹרִיחוֹת נִשְׁאֹחַת-כְּלִיָּה שֶׁל הַיְנוּ וְנִלְחָה.
- .95
אֶת הַפְּתוּחוֹת מוֹשֵׁב לְהַסְפִּיר.
עֲדִיף לְהַסְפִּיר אֶת הַפְּתוּחוֹת.

- .77
לְנִשְׁפּוֹת עֵנֶךְ הוּא, גַּם מְרֹת, לְהַפְּרֵ לְמִים,
הַיְנוֹם אֲנִיחֵנו אֶת מוֹת הַיְנוּ וְהוֹ הַיְנוֹת אֶת מוֹתָנוּ.
- .78
הָאוֹפִי הָאוֹנֵשׁ אֵין כּוֹ דַּעַת,
הָאוֹלָהִי - יֵשׁ כּוֹ.
- .79
נִקְרָא נְקֹרָא חֶסֶד-כִּינָה לְעַמֹּת הָאוֹלָהִי,
כִּמוֹתוֹ כִּינָה לְעַמֹּת נִקְרָא.
- .80
הַיְנוּרֵת לְדַעַת
כִּי הַיְנוּרֵת הוּא כְּלִי,
וְהַיְנוּרֵק הוּא הַיְנוּרֵרֵת,
וְכָל-יְהוּדִים מוֹתָהוּם עַל-פִּי הַיְנוּרֵרֵת וְהַיְנוּרֵת.
- .81
פִּרְהִיאוֹרֵאס הוּא רֹאשׁ הַיְנוּרֵרֵתִים.
- .84a
כִּי הַיְנוּרֵרֵת מוֹתָהוּת.
- .84b
יָגַע הוּא לְעַמֹּל לְאוֹתָם [אוֹרִיחוֹס].
- .85
כִּי הַיְנוּרֵרֵת לְקוֹס;
כִּי אֶת אֲשֶׁר יִרְצָה יִקְרָה כְּנִשְׁשׁ.
- .86
כִּשְׁלֵ אֵין-אֲמוֹנָה נְמַלְטִים מִן הַיְנוּרֵרֵת.
- .87
אֶדָם כִּסִּיל נוֹחַג לְהוֹיֹת נוֹחַג עַל כָּל דְּבוּר.

.108

מקבל אלה אשר דבריהם שמעתי,
 גם אחר לא הנייע לכן שכיביר
 פי תחכם מפרך מקל-הוד-גרים.

.109

= .95

.110

שיחיהו לבני-אדם כל שיחצוי, אין זה מועיב.

.111

המחולק עושה את הפריאות דבר נעים וטוב,
 תרעב את השבע,
 הליגע את הפנוחה.

.112

היות-נכון היא הגדולה בשלמיות,
 והחכמה היא דבור אמת ועשייה על-פי השבע
 תור המעשה אליו.

.113

ההבנה משועפת לכל.

.114

המעברים בבינה הניבים להנהיג בפשטות לכל,
 בעיר בראש, וחוק מזה בתורה.
 שהרי נהנים כל החסדים האנושיים על-ידי האחד האלהי,
 כי הוא שולט בכל מה שירצה
 ומספיק לכל
 ונותר.

.115

לפפש לוגוס הפנויה את עצמו.

.116

בני-אדם בלם יש להם חלק ברעת עצמם ובנבונות.

.96

איות ראוי לתשקלן יותר מזה.

.97

בלבים נבות ינבחו על מי שלא יפירו.

.98

הנפשות מריחות אצל הרים.

.99

לילא הנה השמש, למרות שאר הפוכבים, הנה ליל.

.100

תפופות מביאות כל-הוד-גרים.

.101

תקרוחי את עצמי.

.101a

העונים הן ערים מרקים מן האונים.

.102

לאל רעים כל הוד-גרים, גם טובים, גם אדקים;

אך בני-אדם הניחו מלגתם בלתי-אדקים ומקצתם אדקים.

.103

משפטים הנהחלה והסוף על תקפו של העול.

.104

מה הפתחם או תבונתם?

מאמינים הם למה-עם ונזקקים לאפסות המורה.

מבלי דעת כי רבים הרעים, ומנעמים הטובים.

.106

[הסידורים] שאינו יודע כי טבעו של כל יום אחד הוא.

.107

ערים רעים לבני-אדם הן עינים ואונים אם יש להם נפשות ברבונות.

הפארגאמנטים של פארמנידוס נספח ב

מתוך: היראקליטוס ופארמנידוס - עיונות ופארגאמנטים, תרגום מיוונית וזכוכ
מבואות והערות שמואל שקולניקוב (מוסד ביאליק: ירושלים, תשמ"ח) עמ' 194-4
כאדיבות מוסד ביאליק ושמואל שקולניקוב:

1. תוספות אשר אותי נשאות בכל אשר יצרי יצרי.
לזוגי משוהלכותי והזבילתי אל הדרך רבות-המתלה של האלה,

תנשאת דרך כל הערים את הנגד היורה;
בזאת נשאתי: בזאת אפוא נשאתי תוספות רבות-התבונה

משוכות המרבה, והעלמות הורו את הדרך.
הסרון בתושבתי נמן קול במספוי

לזחם (פי הונע בגלגלים סבים שנים
משני צדדי), כאשר מקרו לזוהתי
העלמות בנות-השמש, משעזבו את ביתו של הללה,
אל האור, הורפות מראשיהו בנדים את רעלותיהו;

שם השערים של נתיבי העולה והימים,
ואותם מזה משקלו מחזיק ומזה סף של אבן;

הם עצמם, האיתוים, תוסמים בלחות גדולות;
ודישי הנוקמת מהויה מפתחותיהו המתהלקים.

אותה אפוא שדלו העלמות במלים רבות,
ושכנעוהו בנבונות, פי להם את הפרית הנעול
ללא-דחוי פהרו מן השערים; בלחותיהם

המריאו בקרעו חלל גדול, סובבו,
מתלפות, את ציריהו פסויה-אך במספיים
המצמידים בתפיים ומסמרות; שם, אפוא, נרפו

ישרו העלמות במסלה רכב תוסיים.
ואותי האלה בהארות-פנים קרמות ודדי בדיה
הימנית לקרות, וכו' העלמות דברה אזלי ואמרה:

ועלם, העלמה רכבים בני-אלמות
תוסות ששואוה, משוהלעו עד פיתוה,

117. גבר לבשששששש
יובל על-ידי ילד עול-ימים,
כושל, אינו שם לבו אנה הלך,
נפשו רטבה.

118. דער זעב - נעש תבמה וטובה ביוהר.

119. האפי הוא לאדם תדומהו.

120. שחר נערב קצותיהם הרבה
וכנגד הרבה גבולו של יום היוהר.

121. ראוי לבני-אפסוס המבגרים שיהלו עצמם כלם
והשאירו את העיני לנערים;
הם אשר נהשו את הרמודורוס, הנגבר עשה-החיל שביניהם, באמנם;
כל יחא בניהו אחר עשה-החיל מאתרים,
ולא - במקום אחר ואצל אתרים;

122. פלוג - היראקליטוס.

123. תשבע אהוב להסתפר.

124. פגמרה המגבת באפואי פרי-העולם הנפה ביוהר.

125. גם השליחן מתפרק אם לא נבדש.

125a. כל העולם העשיר, בני-אפסוס, למען העלו בריעתכם.

126. סקר מתחמם, חם מתקרר, הקץ מותבש, הקרב נרעב.